

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 154/14

Luksemburg, 20 listopada 2014 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-507/13
Zjednoczone Królestwo / Parlament i Rada

Rzecznik generalny Niilo Jääskinen jest zdania, że przepisy Unii Europejskiej ograniczające stosunek premii bankowców do ich podstawowego wynagrodzenia są ważne

Wprowadzenie stałego stosunku między premią a podstawowym wynagrodzeniem nie ogranicza całkowitej wysokości wynagrodzenia

W następstwie światowego kryzysu finansowego z 2008 r. Unia Europejska przyjęła szeroki wachlarz środków mających na celu wzmocnienie ram regulacyjnych i stabilności jej instytucji finansowych. W toku dyskusji towarzyszących przyjęciu tych środków uznano, że struktura systemów wynagrodzeń wypłacanych w tych instytucjach stanowi jeden z głównych czynników kryzysu. Wypłacanie premii o często znacznej wysokości w porównaniu z wynagrodzeniem zachęcało pracowników do podejmowania nadmiernego ryzyka celem uczestniczenia w krótkoterminowych zyskach banku, lecz nie w kosztach ich niepowodzeń, które w najpoważniejszych przypadkach były ponoszone przez podatników. Pakiet aktów prawodawczych w sprawie wymogów kapitałowych przyjęty przez Radę i Parlament w 2013 r. (zwany także „pakietem CRD IV” złożonym z dyrektywy¹ i rozporządzenia²) objął zatem szereg uregulowań w tej dziedzinie.

Dyrektywa CRD zawiera przepis, który wymaga ustalenia stosunku między stałym wynagrodzeniem (wynagrodzeniem podstawowym) a wynagrodzeniem zmiennym („premią”) dla osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka ich instytucji finansowych. Dyrektywa ta stanowi, że pracownicy ci nie mogą otrzymywać premii wyższych niż 100% ich podstawowego wynagrodzenia lub 200%, jeżeli państwa członkowskie zezwolą na to akcjonariuszom, właścicielom lub udziałowcom takich instytucji finansowych. Dyrektywa powierza również Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Bankowego („EUNB”) zadanie opracowania projektu regulacyjnych standardów technicznych określających kryteria pozwalające wyodrębnić osoby objęte dyrektywą.

Z kolei rozporządzenie zobowiązuje instytucje finansowe do ujawnienia stosunku określonego w dyrektywie i liczby osób, których wynagrodzenie przekracza określony próg. Rozporządzenie to wymaga również ujawnienia przez te instytucje, na żądanie państwa członkowskiego lub właściwego organu, informacji na temat łącznego wynagrodzenia każdego członka organu zarządzającego lub kadry kierowniczej wyższego szczebla takiej instytucji.

Zjednoczone Królestwo wniosło do Trybunału skargę o stwierdzenie nieważności tych konkretnych przepisów dyrektywy i rozporządzenia. Zgodnie ze stanowiskiem Zjednoczonego Królestwa, środki ustalające stosunek zmiennych do stałych składników wynagrodzenia nie mogły zostać przyjęte na podstawie postanowień traktatu dotyczących swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług (art. 53 ust. 1 TFUE), gdyż należą do dziedziny polityki społecznej i z tego tytułu – do

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176, s. 338).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176, s. 1).

kompetencji państw członkowskich. Zjednoczone Królestwo utrzymuje również, iż sporne przepisy naruszają zasady proporcjonalności i pomocniczości, iż dyrektywa narusza zasadę pewności prawa, że powierzenie uprawnień EUNB jest bezprawne oraz że przepisy rozporządzenia wymagające ujawnienia danych dotyczących wynagrodzenia naruszają prawo do ochrony prywatności i zasady ochrony danych osobowych.

W przedłożonej dzisiaj opinii rzecznik generalny Niilo Jääskinen stanął na stanowisku, że wszystkie zarzuty Zjednoczonego Królestwa należy oddalić, i w konsekwencji zaproponował, by Trybunał oddalił skargę.

W odniesieniu do głównego zarzutu Zjednoczonego Królestwa, zgodnie z którym sporne środki zostały przyjęte w oparciu o niewłaściwą podstawę prawną, rzecznik generalny wskazał, że Trybunał orzekł już, iż środek, którego celem jest promowanie harmonijnego rozwoju działalności instytucji kredytowych w Unii poprzez wyeliminowanie ograniczeń swobody przedsiębiorczości oraz swobody świadczenia usług, przy jednoczesnej poprawie stabilności systemu bankowego i ochrony oszczędzających, znajduje oparcie w art. 53 ust. 1 TFUE³. Zważywszy, że zmienna część wynagrodzenia oddziałuje bezpośrednio na profil ryzyka instytucji finansowych, może też wpływać na stabilność instytucji finansowych mogących swobodnie prowadzić działalność w Unii Europejskiej, a w konsekwencji – na stabilność rynków finansowych Unii Europejskiej. Zaskarżone przez Zjednoczone Królestwo przepisy odnoszą się jako takie do warunków dostępu do działalności i wykonywania działalności instytucji finansowych na rynku wewnętrznym.

W odniesieniu do przynależności tych przepisów do dziedziny polityki społecznej, rzecznik generalny przyznał, że określanie poziomu wynagrodzenia jednoznacznie należy do kompetencji państw członkowskich. Niemniej jednak, ustalenie stosunku zmiennej części wynagrodzenia do podstawowego wynagrodzenia nie oznacza „ograniczenia premii bankowców”, ani ustalenia poziomu wynagrodzenia, jako że brak jest ograniczeń nałożonych w stosunku do podstawowego wynagrodzenia, do którego odnoszą się premie. Pułap w wysokości 100% wprowadzony przez sporne przepisy może odnosić się do każdej kwoty, jaką bank jest gotowy wypłacić tytułem stałego wynagrodzenia. Okoliczność, że pułap ten może zostać zwiększony do 200% lub ustalony przez państwa członkowskie na poziomie niższym niż 100% podważa istnienie podnoszonego efektu „ograniczenia”. Skoro brak jest ustawowego limitu dla wypłacanego wynagrodzenia podstawowego, nie może być mowy o ograniczeniu całkowitego poziomu wynagrodzenia.

W odpowiedzi na zarzut Zjednoczonego Królestwa, zgodnie z którym ujawnienie całkowitego wynagrodzenia każdego członka organu zarządzającego byłoby sprzeczne z unijnym prawem ochrony danych osobowych, rzecznik generalny zauważył, że owo ujawnienie nie jest obowiązkowe, lecz leży w zakresie uznania przyznanego państwom członkowskim. Przy rozpatrywaniu wniosku o udzielenie takich informacji państwa członkowskie są prawnie zobowiązane do poszanowania prawa Unii w zakresie ochrony danych osobowych, a instytucja finansowa może oczywiście zakwestionować zgodność z prawem każdej decyzji w tym zakresie przed właściwym sądem.

Jeśli chodzi o zgodność z prawem powierzenia kompetencji EUNB, rzecznik generalny N. Jääskinen podkreślił, że uprawnienia przyznane przez dyrektywę Komisji i EUNB dotyczą wyłącznie innych niż istotne elementów technicznych, strategiczne i polityczne wybory zostały natomiast dokonane na poziomie podstawowego aktu ustawodawczego. Co więcej, EUNB został upoważniony jedynie do opracowywania projektów niewiążących środków, które mogą nabrać mocy wiążącej dopiero po przyjęciu ich przez Komisję. Projekty EUNB, pozbawione skutków prawnych, nie mogą tym samym wpływać na prawa i obowiązki zainteresowanych podmiotów. Co za tym idzie, przyznanie EUNB uprawnień jest ważne.

Co do zarzutu Zjednoczonego Królestwa opartego na naruszeniu zasady pewności prawa z tego względu, że sporne przepisy znajdują zastosowanie do umów o pracę zawartych przed wejściem w życie dyrektywy, rzecznik generalny zwrócił uwagę, że instytucje finansowe otrzymały informację

³ Wyrok Trybunału z dnia 13 maja 1997 r. w sprawie [C-233/94](#); Niemcy / Parlament i Rada, zob. także [komunikat prasowy nr 24/97](#).

o kolejnych aktach ustawodawczych dotyczących wynagrodzenia z istotnym wyprzedzeniem w stosunku do terminu transpozycji wyznaczonego w dyrektywie. Biorąc ponadto pod uwagę szeroki oddźwięk, z jakim dyrektywa ta spotkała się w mediach oraz jej publikację w Dzienniku Urzędowym w czerwcu 2013 r., rzecznik stwierdził, że środki te były ogólnie znane i pozostawiono dużo czasu na przygotowanie się na ich wejście w życie z początkiem roku 2014.

Wreszcie, rzecznik generalny nie dopatrywał się uzasadnienia dla zarzutu Zjednoczonego Królestwa, zgodnie z którym sporne przepisy naruszyły zasady proporcjonalności i pomocniczości i zauważył, że cel w postaci stworzenia jednolitych ram prawnych zarządzania ryzykiem nie mógł zostać osiągnięty skuteczniej przez rządy państw członkowskich niż na poziomie Unii.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zaradzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z przedstawienia opinii jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106